

## MUTATÓ

- A, Á  
 á Porta, Petrus Dominicus Rosius 272, 274  
 Ákos mester 261  
 Al-Fadl ibn Szahl 79  
 alsóbúí lelet 19, 105–114, 129, 143, 174, 182  
 Alsósztentmihályi Felirat 203, 204  
 Alsósztentmihályfalvi Felirat lásd Alsósztentmihályi Felirat  
 Altheim, Franz 179  
 II. András, magyar király 167  
 Anonymus 161–165, 167, 261, 263, 296, 299  
 Apáczai Csere János 272  
 Arany János 284, 299  
 Árpád fejedelem 7, 83, 91, 97, 101, 130, 147, 152, 162, 168, 263, 278, 287, 296  
 Árkosi János 200  
 Asóka 54  
 Attila 82, 90, 123, 151, 154, 161–163, 165, 262, 264, 266, 287, 295–296, 298–299  
 Aventinus, Joannes 164
- B  
 Babinger, Franz 209, 225–226, 230  
 Badeni Lajos őrgróf 211  
 Bálint Csanád 112 83  
 Baranyai Decsi János lásd Decsi  
 Bardócz Pál 242, 293  
 Bartakovics József 279  
 Bartholomeus Anglicus 221, 223
- Báthori Gábor 253  
 Báthori István 232  
 Báthori Kristóf 232
- Báthori Zsigmond 232, 233  
 Batthyány Boldizsár 215  
 Batthyány Lajos 190, 270, 294  
 Bebek Imre 282  
 Bekes Gáspár 244  
 Bél Mátyás 267, 275 190, 206, 241, 275–276, 278–280, 282–284, 290–293, 295–296, 307, 313  
 Bélay Barnabás 229  
 Benczédi Székely István 242, 267  
 Benkő Elek 30, 114, 153, 173, 178, 184, 193–196, 199, 203–204, 253, 256, 259, 308, 310  
 Benkő József 208  
 Benkő Loránd 108 154, 158, 161  
 berekeresztúri 197–198, 260, 312  
 Berkesi Gyula, 109  
 Bernhard, Jan Andrea 272  
 Berta Árpád 91  
 Berzeviczy Albert 241  
 Bethlen Gábor 274  
 Bocskai István 231  
 Bocskai Erzsébet 233  
 Bod Péter 123, 190, 242–243, 274, 292–294, 296, 300  
 Bögözi Felirat 195–196, 259–260, 304–305  
 Bolognai rovás emlék 11, 14–15, 32, 110, 119, 121–122, 127, 131, 140, 176, 196, 225, 256–257, 302  
 Bóna István 83, 154
- Bonfini Antonio 265, 268, 290  
 Boráros József 82  
 Borbás Ignác 280  
 Borberek István 242, 272  
 I. Borisz 59  
 Borovszky Samu 154  
 Boskovič, Protasius 223  
 Burada, Theodor 133  
 de Busbecq, Oghier Ghiselin 226
- C  
 Cetto Benedek 280–281  
 Chadwick, John 56  
 Champollion, Jean-François 67  
 Chevren Tamás 282  
 Cirill 27–29, 35, 51, 59, 80, 110, 126–130, 140, 143, 145, 205, 259, 311  
 Civrani, Pietro 211  
 Cornides Dániel 34, 190, 223, 240, 281, 290, 293–294, 296
- CS  
 Cs. Sebestyén Károly 185, 305  
 Csallány Dezső 286, 308  
 Csécsi János 274–275, 278, 292  
 Csíksztentmihályi Felirat 15, 133, 176, 189, 191–193, 242, 254, 259, 270, 274–275, 279, 283–284, 293–295, 298–299, 302, 305  
 Csulai György 271, 277

- D
- Dadai Király Pál 301
- Dályai Felirat lásd Székely-dályai Felirat
- Dán Róbert 307
- Dankanits Ádám 246, 248
- Darnell, Deborah és John 52
- Dávid László 197
- Deák Ferenc 284
- Debreczeni László 177, 202–203, 208
- Decsi János 236, 241–243, 245–246, 268–271, 275, 277, 286, 290, 292
- Deé Nagy Anikó 242
- Dernschwam, Hans 209, 225–228, 230
- Derzsi Felirat lásd Székely-derzsi Felirat
- Dezsericzky Ince 190–191, 270, 295
- Dickens, Charles 23
- Dienes István 97–101, 311
- Dietericus, Conrad 240
- Dobai Székely Sámuel 240
- Dosztojevszkij, Fjodor Mihajlovics 63
- Dzsajháni 156
- E, É
- Emődi Tamás 244
- Engel Pál 152, 168, 173
- Énlaki Felirat 132, 134, 200–202, 236, 298, 302, 306, 308
- Entz Géza 260
- Erasmus, Rotterdami 117
- Erdélyi István 208
- Erdőszentgyörgyi Felirat 198, 203, 309
- Ernyei József 303
- II. Erzsébet, angol királynő 202
- Euripidész 299
- Evans, Arthur 55–56
- F
- Fadrusz János 285, 301
- Farkaslaki Mátyás 29, 246–248
- Faulmann, Karl 300
- Fehér Géza 139
- Fejérvízy Mihály 246
- I. Ferdinánd, német–római császár és magyar király 226
- Ferenczi Géza 30, 90–91, 178–179, 185, 186, 196, 202, 204, 229, 248, 280, 308–309, 311–312
- Ferenczi István 30, 178, 185, 187, 196, 204, 308
- Ferenczi Sándor 90, 201, 230, 306, 308
- Fettich Nándor 98
- Filipec János 223–224, 266
- Fischer Károly Antal 34, 300
- Fodor István 110–112, 154
- Forrai Sándor 309
- Fülöp Sándor 91
- G
- Galeotto, Marzio 117
- Gálfi János 232
- Geleji Katona István 274, 277
- Gelencei Felirat 188, 197, 208, 260, 311
- Géza fejedelem 292
- Gödri Ferenc 280
- Gödri János 279, 280
- Gombocz Zoltán 148
- Gömöri János 103, 110–113
- Gönczi György 277
- GY
- Gyalakutai Lázár Imre 254, 279, 294
- Gyarmathi Sámuel 148, 190, 208, 275
- Győrffy György 131, 154, 156, 164, 179, 307, 312
- H
- Haáz Ferenc Rezső 184
- Hájos István Gáspár 190, 280–281, 294–295, 307
- Halomi Felirat 19, 92, 98–103, 107, 112, 129, 131
- Harmatta János 100, 108, 131, 179, 311–312
- Harsányi János 275
- Herman Ottó 302
- Hickes, George 275, 300
- Hódoly László 139, 300
- Hóman Bálint 153
- Homoródkarácsony-falvi Felirat 14, 135, 177–182, 198, 304–306, 312
- Horvát István 297
- Horváth Benedek 190, 253, 254, 255, 270, 294, 295
- Horváth Iván 30, 134, 231, 313
- Horváth M. Attila 98
- Hunfalvy Pál 132, 154–155, 157, 173, 300, 307
- Huszka József 12, 188, 195
- Husztai Zsigmond 271
- I
- Ilia Mihály 14
- III. István, moldvai vajda 205
- Istambuli Felirat 28, 34, 121, 135, 176, 227–231, 248, 256, 258, 301–302, 311–312
- J
- Jadrincev, Nyikolaj 65–66
- Jakob ben Hanukkah 79
- Jakubovich Emil 27, 184–186, 196, 220, 222, 240, 242, 270, 271, 305
- Jankovich Miklós 283, 297
- Janus Pannonius 117, 222, 223, 265
- jenyiszeji feliratok 64–65, 67, 68, 71, 75, 102, 123, 125, 145, 305
- Jermak, kozák atamán 63
- Jerney János 190, 236, 239, 243, 281–283, 298
- Jeddi Miklós 200, 248
- Jezernicky István 282
- Joachim, szebeni ispán 167
- Jordanes 165, 262
- Juhász Irén 86, 88, 311

- K
- K. Palló Margit 148
- K. Sebestyén József 12, 187, 306
- Kájoni János 176, 206, 217–218, 248, 249, 253–256, 266, 270–271, 277, 279, 281, 294–297
- Kalló Antal 280, 281
- Kapisztrán János 210
- Kaposi Sámuel 206, 241, 291, 292
- XII. Károly, svéd király 64
- Károly László 91
- Karacsay Clemence 284
- Karácsonyfalvi Felirat lásd Homoródkarácsonyfalvi Felirat
- kásonaltízi felirat 208, 306
- Katanchich Mátyás Péter 190
- Kedei Székely Tamás 28, 34, 228, 230, 248
- Ketei Székely Tamás lásd Kedei Székely
- Kémenes Antal 90
- Kézai Simon 128, 134–135, 161–167, 172, 261–265, 290, 299
- Kilyéni Felirat 207, 260
- Király Pál 285, 301
- Király Péter 141
- Királyfalvi Róth István 280
- Kirchhoff, Adolf 58
- Kiskundorozsmai Felirat 89
- Kismarjai Veszelin Pál 272
- Kiss Ágota 109
- Kiss Bálint 297
- Klima László 155
- Komáromy József 99
- Komáromi Csipkés György 272, 275
- Komlóssy Gyöngyi 313
- Konsztantin lásd Cirill
- Kónya Ádám 193, 207, 308
- Kordé Zoltán 151, 154, 163–164, 167, 172
- Korompay Klára 28
- Kőrösi Csoma Sándor 281
- Kósa Ferenc 182, 186, 308–309, 311
- Kovács Bányai Réka 293
- Kovács István 90
- Kovács Sára 280
- Kovács Zsuzsa 241 középajtai felirat 208, 309
- Kristó Gyula 82, 154, 162–163, 168–170, 172–173, 232, 259
- Kriza János 200
- Kun Erzsébet 286
- Kunits Ferenc 190–191
- L
- Lányi József 198
- IV. (Kun) László 261
- Lakatos István 277
- László Gyula 83, 98, 125, 140, 152–153, 168, 287
- Lázár István 201
- Lázár János 279
- Ligeti Lajos 76, 125, 145, 150, 286–287, 305, 307–308
- I. Lipót német–római császár és magyar király 210–211
- Lisznyai Kovács Pál 277, 30
- Literáti Nemes Sámuel 282–283
- Losteiner Leonárd 254, 294
- Lugossy József 240
- M
- Maginus, Antonius 231
- Magyar Kálmán 103, 111–113
- Mályusz Elemér 154, 262
- Mani 54
- Marjalaki Kiss Lajos 130, 171
- Marsigli, Luigi Ferdinando 111, 209–214, 217–220, 225, 256, 302
- második Homoródkarácsonyfalvi Felirat 199
- Máté Zsolt 313
- Mátray Gábor 283
- I. Mátyás, magyar király, 117, 205, 209, 223, 224, 260, 264–266
- McLuhan, Marshall 49
- Melich 27, 125, 140–141, 304
- Mengyelejev, Dmitrij 63
- Messerschmidt, Daniel Gottlieb von 65
- Meszrop Mastoc 58
- Metód 59, 126–127
- Mihály György 280
- Mike Bálint 193, 308
- II. Miklós, orosz cár 63
- Mikszáth Kálmán 80
- Miskolczi Csulyak István 248, 271, 305, 311
- Miskolczi Csulyak Gáspár 271
- Moga Mihály 248–253, 255, 256, 267
- Moldvabányai Felirat 205–207, 267, 313
- Moldován Gergely 133–134, 300
- Monok István 14
- Móra Ferenc 47
- Mubārak Šah 305
- Muckenhaupt, Erzsébet 249
- Müller, Konrad 125
- Munkácsi Bernát 130, 149, 303–304
- Musnai László 202, 241, 243, 305
- Muzsnai György 200–202
- N
- Nagy Géza 118, 123–124, 129, 130, 139, 142–144, 147, 149, 156, 301, 304
- Nagyszentmiklósi Kincs 10, 80, 82, 84–85, 95, 101, 125, 301, 303, 305, 307, 311
- Nákó Kristóf 82
- Németh Gyula 10, 21, 30, 124–125, 134, 139–143, 145, 149, 154–155, 178, 185–186, 192, 196, 214–215, 230, 259, 290, 301, 303–307
- Németi Sámuel 273
- Neumann abbé 82

- Nikolsburgi Ábécé 14–15,  
119, 122, 134–135,  
140, 143, 176, 184, 211,  
218–219, 221–222,  
224–225, 266–267,  
304–305, 307, 313–314
- Nitta, Naum 81
- O
- Oertelius, Abraham 280
- Ohridi Kliment 59
- Oláh Miklós 30, 267
- Omurtag, bolgár fejedelem 92
- Orbán Balázs 134, 200, 208,  
299
- orhoni feliratok 9, 68, 123,  
145, 225, 293, 301
- Osváld Farkas 270
- Otrokocsi Főris Ferenc 132–  
133, 241, 276, 279
- P
- Pais Dezső 27, 151, 185–186
- IV. Pál pápa 218
- Pál Judit 151, 279
- Palik Ferenc 287
- Pápay Sámuel 133
- Pataky László 286
- Pencsicei Fülöp 224
- de Penczicz, Philipi lásd  
Pencsicei Fülöp
- Perger János 297
- I. Péter, orosz cár 59, 64
- Petrie, Flinders 51
- Piufsich Gábor 287
- Pray György 133, 280,  
293–294
- Puskin, Alekszandr Szergejevics 63
- Püspöki Nagy Péter 130–  
131, 134, 263, 308
- R
- Radloff, Wilhelm 66
- Ráduly János 229 179, 181,  
184, 186, 189, 197–198,  
202, 205–208, 228, 229,  
241, 248, 312–313
- I. Rákóczi György, erdélyi fejedelem 253
- I. Rákóczi Zsigmond, erdélyi fejedelem 245
- Ransano, Pietro lásd  
Ransanus, Petrus
- Ransanus, Petrus 265, 266
- Ranschburg Gusztáv 220
- Ranschburg György 220
- Rasztiszláv, morva fejedelem 59
- Réthy László 30, 132, 134,  
300–301
- Rétyi Péter 242, 270
- Révai Miklós 132, 281,  
296–297
- Révay Tivadar 235
- Rhédey Klaudia 202
- Rhenanus, Beatus 117
- Rogerius 299
- Róna-Tas András 9–10, 73–76,  
100, 108, 111, 125, 129,  
134, 141, 145, 149–150,  
223, 309, 311, 313
- Róth István 280
- II. Rudolf, német-római császár, I. Rudolf néven magyar király 233, 235
- Rugonfalvi Felirat 199, 236,  
246, 260, 310
- S
- I. Sándor, moldvai fejedelem 205
- Sándor István 132
- Sántha Tibor 12, 188
- Schwarz Godofréd 133, 293
- Sebestyén Gyula 10, 18–19,  
27, 34, 153, 154, 175, 176,  
192, 209, 225, 226, 230,  
235, 239, 242, 243, 285,  
290, 302
- Simonchich Ince 190
- Smith, George 57
- Somogyi Antal 284, 284
- Stamler Imre 103
- Strahlenberg Philip Johan von 64–65, 294, 299
- Szabó Károly 18, 34, 123,  
134, 171, 175, 190–191,  
200, 239, 243–244, 258,  
281–282, 290, 299–300,  
302–303
- Szabó József 287
- Szabó Sándor 285
- Szamosközy István 34,  
121–122, 231–235,  
241, 268–269, 275, 279,  
302–303
- Szarvasi Tűtartó 10, 80,  
86–88, 95, 98, 101, 309
- Szádeczky Kardoss  
Lajos 153, 228
- Szálasi Ferenc 25
- Szanchi László 240
- Szász András 200
- Szász Tibor András 91
- I. (Vad) Szelim 10, 229
- Szent László 153, 165, 166,  
188, 198
- Székely Bertalan 82
- Székelydályai Felirat 135,  
182–183, 192, 259, 311
- Székelyderzsi Felirat  
184–185, 187, 260,  
304–306, 312
- Székely Mózes 253
- Székely Tamás lásd Kedei  
Székely Tamás
- Szelp Szabolcs 224, 313
- Szenci Molnár Albert  
270–271
- Szentesi György 279
- Szigethy Béla 195–196
- Szilády Zoltán 184
- Szilágyi Sámuel 190–193,  
254, 274, 279
- Szily Kálmán 285
- I. (Nagy) Szimeon, bolgár cár 59
- Szinnyei József 243
- Szőke István 178–177
- Szokoly Miklós 245
- Szűcs Jenő 151, 154, 262
- I. (Nagy) Szulejmán,  
oszmán-török szultán  
226

## T

Tabbert, Philip Johan 64  
talaszi emlékek 71–72,  
76–78, 125

Tánczos Vilmos 205–206,  
313

Tar Mihály 176, 285–287,  
301–302

Telegdi János 8, 35, 122,  
134, 136, 158–159, 169,  
172–173, 175–176,  
190, 199–200, 206–207,  
236–246, 249, 254, 256,  
258–259, 271–275, 277,  
279, 283, 290, 293–294,  
298–299, 302, 305, 312

Telegdi Borbála 245

Teleki József 293

Telegdi Kata 244, 245

Telegdi Mihály 244–245

Telegdi Miklós 243, 245

Telegdi Pál 244

Teleki Sámuel 242, 293

Thierry, Henri 299

Thököly Imre, erdélyi  
fejedelem 11, 211

Thomsen, Vilhelm 66–67,  
124, 225, 301

Thuróczy János 21, 133,  
166, 223–224, 238, 246,  
264–267, 290

Timon Sámuel 132, 293

Toldy Ferenc 240, 281–282,  
298

Toldy László 286

Tornyosnémeti Sámuel lásd  
Németi Sámuel

Török István (apa) 279–280

Török István (fiú) 280

Török Mária 280

Tröster, Johannes 132–133  
Turóczi lásd Thuróczy

## U

II. Ulászló 224, 229

## V

Vargyasi Felirat 14, 135, 178  
181, 311–312

Varró Dániel 42

Vasil'ev, Dmitrij 75, 77, 92,  
101–102, 144, 146

Vásáry István 30, 76, 100,  
125, 145, 204, 254, 280,  
290, 307–308, 312

Ventris, Michael 56

Vékony Gábor 97, 99–101,  
106–111, 113, 125–129,  
140, 152, 168, 179, 182,  
203–204, 222–223, 309,  
311, 313

Verancsics Antal 226,  
229–230, 246, 267–268

Vladimircov, Borisz 70

Vujin, Neca 81

## W

Wallaszky Pál 239, 295

Wulfila 58

## Z

Zakarjás János 34, 248, 279,  
280, 307

Zay Ferenc 226

Zvara Edina 14

Zsádon Béla 14

I. Zsigmond, magyar  
király 282

Zsirai Miklós 63